

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ  
บริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด  
RESIDENTS' OPINIONS ON GOOD GOVERNANCE-BASED ADMINISTRATION  
OF TAMBON ROB MUANG ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN MUANG  
DISTRICT, ROI ET PROVINCE

พระประจักษ์ กนต์सार (ไชยเสนา)<sup>1</sup>

PHRAPRAJAK KHATASARO (CHAISSANA)

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2558

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และอาชีพ ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 369 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือ F-test

ผลการวิจัย พบว่า

1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและทั้งหกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็น ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

---

<sup>1</sup> นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ลำดับตามความสำคัญ คือ 1) เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าจะปฏิบัติสิ่งใดจะต้องคำนึงถึงการยึดถือระเบียบแบบแผน และอำนาจหน้าที่ของตน ขององค์กรตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องดูตามระเบียบคำสั่ง ว่ามีขั้นตอนอย่างไร 2) ระบบการจัดสรรงบประมาณ ควรเป็นไปตามกฎหมาย และการจัดสรรงบประมาณ ควรครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย 3) องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของประชาชนที่มีต่อ อบต. และสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงาน อบต. ได้อย่างถูกต้อง

### ABSTRACT

This thesis serves the purposes: 1) to study residents' opinions on good governance-based administration of Tambon Rob Muang Administrative Organization in RoiEt province's Muang district, 2) to compare their opinions on its good governance-based administration to variables of genders, ages and occupations, and 3) to regulate suggestions for expediting its good governance-based administration. The samples for the research counts in 369 household heads/representatives in its authorized area. The data collection instrument is five rating scale questionnaire with the reliability of the whole entry at .84. The statistics utilized for data analyses encompass: percentage, mean, standard deviation, and referential statistics of t-test and F-test (One-way ANOVA).

#### **The research's results revealed the following findings:**

1) Resident' opinions on good governance-based administration of Tambon Rob Muang Administrative Organization have rated 'high' the overall six aspects. These six aspects with the highest, lower and lowest means embraced those of: rule of law, participation, value of money, transparency and morality.

2) The comparative results of their opinions on its good governance-based administration indicated that variables of their genders, ages and occupations showed no significant differences in their opinions in the overall aspect.

3) Their suggestions for expediting its good governance-based administration of Tambon Rob Muang Administrative Organization have been recommended in descending orders of three frequencies. 1) State authorities, no matter what they are going to act, must stringently follow orders and regulations and their authorization of the body as stipulated by laws. They must oversee regulations and orders how steps are. 2) Systems of system allocation should be conducive to laws and cover every target group. 3) The organization should encourage residents to realize their roles playing to it, enabling them to correctly take part in its administration.

## 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นเป็นการตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนภายในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยทางการปกครองจำนวนเล็กๆ ที่มีมากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยพื้นที่เหล่านั้นย่อมมีความแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทำให้การบริหารและการปกครองที่มีลักษณะของการรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่รัฐบาลกลางเพียงแห่งเดียว ไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชนนั้น ๆ จึงจำเป็นต้องกระจายระบบงานให้มีลักษณะคล่องตัว และปรับตัวให้ยืดหยุ่น นั่นก็คือการสร้างหน่วยการปกครองที่เรียกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มาจัดทำบริการและแก้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น และยังจะเป็นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับหลักความรับผิดชอบตามระบอบประชาธิปไตย

พัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐของไทยรัฐบาลได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานราชการนำไปปฏิบัติ ดังนั้น เพื่อให้มีตัวชี้วัดด้านประโยชน์สุขของประชาชนจากการบริหารจัดการที่ดี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงได้มอบให้สถาบันพระปกเกล้า จัดทำตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ดี และได้ทดสอบกับหน่วยงานต่าง ๆ พบว่าได้ผลดี แต่ในที่สุดเพื่อการดำเนินงานด้านการปฏิรูประบบราชการให้เป็นจริง จึงเกิดการปฏิรูประบบราชการครั้งสำคัญ เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2545 โดยมีการวางกรอบแนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน ไว้อย่างชัดเจน ดังมาตรา 3/1 ของพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ที่ต้องเป็นไป เพื่อประโยชน์สุขประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเรื่องภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจ และยุบเลิกหน่วยงาน ที่ไม่จะเป็นการกระจายภารกิจ และทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และตอบสนองความต้องการของประชาชน ต่อมาได้มีการยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าวแล้ว และมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้นมา และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 เพื่อให้มีการบังคับใช้แทนโดยให้มีแนวคิดครอบคลุมการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง วิถีทาง และวัฒนธรรม การทำงานอย่างจริงจัง ตลอดจนสร้างแรงจูงใจ เพื่อเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีเนื้อที่ 26.7 ตารางกิโลเมตร และมีจำนวนประชากรในเขต อบต. 14,488 คน และจำนวนหลังคาเรือน 4,746 หลังคาเรือน เป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้มีการบริหารจัดการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ตามภารกิจและบทบาทในการให้บริการสาธารณะ และพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบรรลุผลสำเร็จต่าง ๆ ก็คือ ความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายอัน ได้แก่ ความร่วมมือภายในหน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องภาคเอกชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ที่ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน

ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และป้องกันการทุจริตประทุมิชอบ ซึ่งการผนึกพลังความร่วมมือของทุกฝ่าย จะนำไปสู่การปฏิรูปให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากได้มีการกระจายอำนาจในการพิจารณา ตัดสินใจ และรับผิดชอบร่วมกันเป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบ ถ่วงดุลการบริหารงานของภาคราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดความโปร่งใสประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุน การบริหารจัดการที่ดีของระดับภาครัฐ และระดับประเทศ

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จากความคิดเห็น ของประชาชนเพราะการที่จะส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องศึกษา ค้นคว้าและวิเคราะห์การบริหารงานเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการบริหารงาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการบริหารงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลรอบเมืองต่อไป

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และอาชีพ

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

## 3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3.3 ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

## 4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 **ขอบเขตด้านประชากร** ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ 1 คน ต่อ 1 ครัวเรือน จำนวน 4,746 คน

4.2 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกเป็น 6 ด้าน

ดังนี้คือ

- 1) ด้านหลักนิติธรรม
- 2) ด้านหลักคุณธรรม
- 3) ด้านหลักความโปร่งใส
- 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม
- 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ
- 6) หลักหลักความคุ้มค่า

**4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ได้แก่** องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

## 5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ของประชาชนที่มี เพศ อายุ และอาชีพ

5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

5.4 สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

## 6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้ 1 คน ต่อ 1 ครัวเรือน จำนวน 4,746 คน

6.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 369 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของ ยามาเน (Taro Yamane)

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน และแบบสนทนากลุ่มดังนี้  
ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และอาชีพ  
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

6.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว F-test (One-way ANOVA)

## 7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา คือ ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักความโปร่งใส ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม

เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่/ภาษีป้าย/ภาษีโรงเรือนและที่ดินถูกต้องและเป็นธรรม” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การบังคับใช้ข้อบัญญัติตำบลมีความเท่าเทียมกันไม่มีการเลือกปฏิบัติ”

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “เจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ อดทน และขยันหมั่นเพียร” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การจัดสรรงบประมาณของ อบต. ครอบคลุมทุกปัญหาของหมู่บ้านและชุมชน”

3) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “มีการแต่งตั้งประชาชนคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบโครงการต่างๆ ของ อบต.” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการประกาศข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ”

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “มีการเชิญประชาชนเข้าร่วมการจัดเวทีประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาตำบล” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการเชิญประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา อบต.”

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “อบต. รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตำบล” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “อบต. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยเร่งด่วนเมื่อประชาชนขอความช่วยเหลือ”

6) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 4 ที่ว่า “ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในชุมชนมีความคงทนตลอดอายุการใช้งานและประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างงานโครงสร้างพื้นฐาน ในแต่ละโครงการประหยัดงบประมาณและชุมชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างทั่วถึง”

7.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

## 8. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

8.1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้ง

หกด้านอยู่ในระดับมาก**ที่เป็นชนนื้ออภิปรายได้**ว่าการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้มีการบริหารงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ตามที่กฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถที่จะกระทำได้ โดยมุ่งหวังที่จะแก้ไขปัญหา และสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญและคำนึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เพิ่มศักดิ์ ทองแดง** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเตย อำเภอนาทมจังหัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนมโดยรวม อยู่ในระดับมากแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พิมพ์ลดา ธีระมนต์ปราณีต** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกเป็นรายหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ **วิไล สมัญญา** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสามแวง อำเภอยายราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสามแวง อำเภอยายราช จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อแยกออกเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกข้ออยู่ในระดับมาก**ที่เป็นชนนื้ออภิปรายได้** องค์กรการบริหารส่วนตำบลรอบเมืองได้ดำเนินการจัดให้มีการทำประชาวิจารณ์หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน องค์กรการบริหารส่วนตำบลได้ออกข้อบังคับ เพื่อบังคับใช้ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด และประชาชนยอมรับและพร้อมใจที่จะปฏิบัติตามข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นรภัทร เขตต์วัฒน์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอลุง จังหวัดจันทบุรีผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่/ภาษีป้าย/ภาษีโรงเรือนและที่ดินถูกต้องและเป็นธรรม”**ที่เป็นชนนื้ออภิปรายได้**ว่าคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง มีนโยบายเร่งรัดการจัดเก็บรายได้ให้ทั่วถึง และเป็นธรรมโดยคำนึงถึงสถานะด้านสังคม เศรษฐกิจ เหตุการณ์ต่าง ๆที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาเป็นแนวทางในการจัดเก็บภาษี โดยมีให้เกิดผลกระทบในการชำระภาษีของประชาชนในตำบลรอบเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **สุดจิต นิमितกุล** ได้กล่าวถึงการส่งเสริมความเป็นธรรม (Equity) และความเสมอภาค (Equality) มีการกระจายการพัฒนาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ มีระบบการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่ชัดเจน



**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การบังคับใช้ข้อบัญญัติตำบลมีความเท่าเทียมกันไม่มีการเลือกปฏิบัติ”**ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**ตามมาตรา 68 (10) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้มีตลาดท่าเทียบเรือและท่าข้าม จึงมีความจำเป็นต้องออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อบังคับใช้ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชนะศักดิ์ ยิวบูรณ์** กล่าวว่า หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมาย กฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งสี่ข้ออยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** การปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ต้องยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม เป็นตัวอย่างแก่ประชาชน เพื่อเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต จริใจ อดทน มีระเบียบวินัย ปฏิบัติงานตรงต่อเวลาให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาคถูกต้อง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นรภัทร เขตต์วัฒน์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรสด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1 ที่ว่า “เจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ อดทน และขยันหมั่นเพียร”**ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**ในการปฏิบัติหน้าที่จะยึดระเบียบกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติงานและยึดความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเสียสละ อดทนรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่าเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.)** กล่าวถึง การบริหารราชการเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนด้วยการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการต้องเป็นไป โดยซื่อสัตย์สุจริตสามารถตรวจสอบได้

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 4 ที่ว่า “การจัดสรรงบประมาณของ อบต. ครอบคลุมทุกปัญหาของหมู่บ้านและชุมชน”**ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**ระบบการจัดสรรงบประมาณ ไม่เป็นไปตามกฎหมายกระจายอำนาจ ส่งผลให้องค์กร มีภารกิจมากแต่มีงบประมาณที่จำกัดและการจัดสรรงบประมาณ ไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **กัญญา สาธิต** กล่าวว่า Budgeting หมายถึง การงบประมาณโดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารด้านงบประมาณและการเงิน วิธีการใช้งบประมาณและแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงาน สำหรับวิธีการบริหารงบประมาณมักมีวงจรงบประมาณ(Budget Cycle) ประกอบด้วยขั้นตอน การเตรียมงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ การพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งสี่ข้อ

อยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วทั้ง ร้อยเรียน การจัดซื้อ จัดจ้าง โดยมีศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ ให้ประชาชน ได้รับรู้รับทราบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นรภัทร เขตต์วัฒน์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรสด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมากที่สุด

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 4 ที่ว่า “มีการแต่งตั้ง ประชาชนคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบโครงการต่างๆ ของ อบต.” **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**องค์การบริหาร ส่วนตำบลรอบเมือง ได้แต่งตั้งประชาชนเป็นคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการทำงานของ อบต. รวมถึง ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ อบต. เช่น การสร้างถนน การซ่อมแซมสะพานและกิจกรรมได้รับการแต่งตั้งเป็น คณะกรรมการตรวจงานจ้างคณะกรรมการเปิดซองราคาคณะกรรมการการจัดทำแผนพัฒนาตำบล หรือ คณะกรรมการอื่น ๆ ที่ อบต.แต่งตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ธีรยุทธบุญภูมิ** กล่าวว่า ความคิดธรรมรัฐ เป็นการมอบอำนาจทางการเมือง การปกครองแบบใหม่ที่แข็งทื่อตายตัว แต่ให้ปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาชน ให้มีลักษณะแยกย่อยมากขึ้น แนวคิดธรรมรัฐ คือ การเป็นหุ้นส่วนกันในการบริหารและปกครองประเทศ โดยรัฐ ประชาชน และเอกชน ซึ่งขบวนการอันนี้จะก่อให้เกิดความเป็นธรรม ความโปร่งใส ความยุติธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนดี ซึ่งแนวคิดนี้เกิดจากการที่ประชาชนเห็นว่า ระบบราชการล่าช้าทุกส่วน ต้องการปฏิรูป ต้องมีการปรับโครงสร้างราชการให้ดีขึ้น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นและประชาชนต้องการ ให้มีการตรวจสอบโดยสื่อมวลชน และนักวิชาการ

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการประกาศ ข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ” **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบล รอบเมืองได้มีการประกาศข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชนะศักดิ์ยุวบูรณ์**กล่าวว่า หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดย ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมี กระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ใน ระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการเสนอข้อเสนอนั้น หรือแสดงความคิดเห็นซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **นรภัทร เขตต์วัฒน์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหาร งานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับ มากที่สุด

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1 ที่ว่า “มีการเชิญประชาชนเข้าร่วมการจัดเวทีประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาตำบล**ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้จัดโครงการจัดเวทีประชาคมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ และการจัดเวทีประชาคม เพื่อเป็นการนำข้อเสนอของประชาชนในพื้นที่มาสรุปว่าเรื่องใดที่ควรได้รับการพิจารณาแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชนะศักดิ์ยุวบูรณ์**กล่าวว่า หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วย การแสดงความเห็น การไต่สวนสาธารณะประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากคือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการเชิญประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา อบต.”**ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองยังขาดการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนประชาชนทั่วไปและผู้ที่มีสนใจเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาฯ จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **สุดจิต นิมิตกุล** กล่าวว่า การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นการมีส่วนร่วมทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่ม และพลังการทำงานที่สอดประสานกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการให้บริการประชาชน

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานต้องมีการรับผิดชอบต่อสาธารณะเกี่ยวกับการกระทำกิจกรรม หรือการตัดสินใจใดๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสาธารณะ ซึ่งได้แก่ การเปิดเผยข้อมูล การมีความยุติธรรม ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความเสมอภาค และตรวจสอบได้ โปร่งใส และดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นรภัทร เขตต์วัฒน์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอขุขันธ์ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรสด้านหลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 2 ที่ว่า “อบต. รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตำบล”**ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้จัดทำโครงการ อบต.รอบเมือง พบประชาชนเพื่อรับฟังปัญหาและร่วมกันวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีแผนเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนา โดยกำหนดให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ และเป็นการวางแผนเพื่อจัดทำโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างตรงตามความต้องการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ประภาเพ็ญ สุวรรณ**ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นการแสดงออกด้านทัศนคติอย่างหนึ่ง แต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ภายนอก

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 4 ที่ว่า “อบต.แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนโดยเร่งด่วนเมื่อประชาชนขอความช่วยเหลือ” **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชนะศักดิ์ ยุกวบูรณ์** กล่าวว่าหลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** การบริหารงานของผู้บริหาร มีการจัดการในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดได้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิไล สมัญญา** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสามแวง อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสามแวง อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับปานกลาง

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 4 ที่ว่า “ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในชุมชนมีความคงทนตลอดอายุการใช้งานและประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน” **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ประชาชนสามารถสัญจรผ่านไปมาได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้นทุกฤดูกาล โดยก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ปรับปรุงถนนให้มีสภาพผิวจราจรที่มีความมั่นคงแข็งแรงและกว้างมากขึ้น ก่อสร้างถนนลูกรัง ที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน และได้ปรับปรุงซ่อมแซมถนนเพื่อการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์** กล่าวว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) การบานการและสถาบันต่างๆ เช่น รัฐสามารถจัดสรร ใช้ทรัพยากรต่างๆได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในสังคมโดยรวม รวมถึงการทำงานอย่างรวดเร็ว มีคุณภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด**ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 1 ที่ว่า “การก่อสร้างงานโครงสร้างพื้นฐาน ในแต่ละโครงการประหยัดงบประมาณและชุมชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างทั่วถึง” **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้ดำเนินการก่อสร้างงานโครงสร้างพื้นฐานโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า และประโยชน์สูงสุดของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชนะศักดิ์ ยุกวบูรณ์** กล่าวว่า หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยบรรณรังคีให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้า และบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

8.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารการดำเนินงานส่วนใหญ่ และมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างเสมอภาคกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภาวดี บุญสูง** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลชะริต อำเภอองครักษ์ จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลชะริต อำเภอองครักษ์ จังหวัดพัทลุง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลชะริต อำเภอองครักษ์ จังหวัดพัทลุง ไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**อายุไม่มีผลต่อการมีความคิดเห็นถึงแม้ว่าประชาชนจะช่วงอายุที่แตกต่างกัน เพราะประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำให้มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ทศพล พรหมนารถ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางเสาธงไม่แตกต่างกัน

3) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า**องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มอาชีพ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการต่างๆ ร่วมกับ อบต. รวมถึงคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้วางนโยบายในการพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบล โดยยึดหลักการพัฒนาทุกๆด้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่น การบริหารงานจะยึดหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ทศพล พรหมนารถ** ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ ประชาชนที่มีอาชีพหลัก ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลบางเสาธงไม่แตกต่างกัน

## 9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

### 9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยกำหนดตัวชี้วัดการบริหารงานให้เป็นรูปธรรม โดยจะต้องกำหนดภารกิจและเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลการทำงานและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโดยติดประกาศหรือแจ้งให้ประชาชนทราบทุกปี

เมื่อแยกออกเป็นรายด้านนำมาเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งหกข้ออยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยสนับสนุนให้มีกลุ่มองค์กรชุมชน ภาคประชาคมที่มีความเข้มแข็งในการตรวจสอบการทำงานของ อบต. โดยจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องกฎหมายการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกฎหมายอื่นๆ แก่ประชาชนกลุ่มองค์กรชุมชนที่เข้ามาเป็นคณะกรรมการด้านต่างๆ ของ อบต.

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 1 การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่/ภาษีป้าย/ภาษีโรงเรือน และที่ดินถูกต้องและเป็นธรรม ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยกำหนดนโยบายอัตราค่าภาษี ด้วยความเป็นธรรม ยึดตามกฎหมาย และกฎ ระเบียบขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหลักเท่านั้น

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** คือ ข้อ 4 การบังคับใช้ข้อบัญญัติตำบลมีความเท่าเทียมกันไม่มีการเลือกปฏิบัติ ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยบังคับใช้ข้อบัญญัติตำบลมีความเท่าเทียมกันไม่มีการเลือกปฏิบัติ

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งสี่ข้ออยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยมีนโยบายในการรณรงค์ให้พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคน โดยไม่มีอคติ

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 1 เจ้าหน้าที่ อบต. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ อุตุน และขยันหมั่นเพียร ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ อุตุน และขยันหมั่นเพียร

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** คือ ข้อ 4 การจัดสรรงบประมาณของ อบต. ครอบคลุมทุกปัญหาของหมู่บ้านและชุมชน ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดสรร

งบประมาณให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของหมู่บ้าน ตามความจำเป็นเร่งด่วน

3) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยมีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เช่น ติดป้ายประกาศ การจัดทำเอกสารแผ่นพับ วารสาร การประกาศเสียงตามสาย การประชุม อบรม, สัญจร การจัดทำ Website นอกจากนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 4 มีการแต่งตั้งประชาชนคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบโครงการต่างๆ ของ อบต. ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนในการดำเนินการตรวจสอบการบริหารงานของ อบต. การให้ความรู้และการอบรมในระเบียบกฎหมายแก่ประชาชน ส่วนการตรวจสอบโดยฝ่ายสภาท้องถิ่น มีการเปิดโอกาสให้สภาท้องถิ่นในการตรวจสอบการทำงานของ อบต. ได้หลายช่องทาง เช่น การตั้งกระทู้ถาม หรือการเปิดอภิปรายผู้บริหารท้องถิ่นและมีวิธีการเชิญภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมสภาท้องถิ่น

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** คือ ข้อ 2 มีการประกาศข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดทำ แก้ไขปรับปรุง หรือยกเลิกข้อบัญญัติตำบลเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการของประชาชน จึงควรมีการแต่งตั้งคณะทำงานจากหลายภาคส่วน เพื่อยกร่างข้อบัญญัติตำบล ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือสอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความสะดวกรวดเร็ว และลดภาระของประชาชนเป็นสำคัญ โดยการจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนระดับตำบลเพื่อพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิกข้อบัญญัติตำบล และมีเวทีประชาพิจารณ์ข้อบัญญัติตำบลก่อนนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยกำหนดนโยบายให้พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองเป็นศูนย์กลางของประชาชน เพิ่มโอกาสให้แก่บุคลากร ประชาชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 1 มีการเชิญประชาชนเข้าร่วมการจัดเวทีประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาตำบล ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดให้มีกระบวนการทำประชาคมโดยมีการรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนและเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของ อบต. เพื่อให้เกิดความโปร่งใส

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** คือ มีการเชิญประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภา อบต. ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อประชาชน เช่น การลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ในพื้นที่ การให้บริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน การปลูกฝังความรู้เรื่องการปกครองท้องถิ่น แก่เด็กและเยาวชน

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยกำหนดนโยบายให้บุคลากรยึดหลักการปฏิบัติงานที่ต้องยอมรับผลงานที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจและการกระทำของตนเองได้ทั้งหมด

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 2 อบต. รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตำบล ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาต่างๆ โดยจัดเวทีประชาคมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำปัญหาเหล่านั้นมาใช้ในการวางแผนพัฒนาตำบลต่อไป

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** คือ ข้อ 4 อบต. แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยเร่งด่วนเมื่อประชาชนขอความช่วยเหลือ ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยรีบเร่งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตามความเร่งด่วน เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนทันตามความต้องการ

6) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมทั้งห้าข้ออยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยจัดวางระบบควบคุมภายใน เพื่อกำกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดซื้อ จัดจ้าง, การจัดทำงบประมาณให้เกิดความโปร่งใส คุ้มค่ากับประโยชน์ของประชาชน และประเมินผลการบริหารภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด** คือ ข้อ 4 ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในชุมชนมีความคงทนตลอดอายุการใช้งานและประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยขอสนับสนุนงบประมาณในการบูรณะ ซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ถนน สะพานให้อยู่ในสภาพใ้การใช้การได้ที่อยู่เสมอ

**ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด** คือ ข้อ 1 การก่อสร้างงานโครงสร้างพื้นฐาน ในแต่ละโครงการประหยัดงบประมาณและชุมชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างทั่วถึง ดังนั้น คณะผู้บริหารควรรักษามาตรฐานและสนับสนุนให้ถึงระดับมากที่สุด โดยสนับสนุนการคมนาคม การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ถนนและรางระบายน้ำ การจัดสร้าง โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การเสนอความคิดเห็น การวางแผน การปฏิบัติงาน ได้แก่ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง คณะกรรมการเปิดของ คณะกรรมการตรวจรับงานจ้าง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลโครงการ เพื่อให้ได้โครงการที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์มากที่สุด และใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า



## 9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) ควรศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลในเขตอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงแผนงานการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ
- 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นธรรมาภิบาลในด้านอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงแผนงานการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ
- 3) ศึกษาพัฒนาการก่อนและหลังการนำหลักธรรมาภิบาลมาปฏิบัติในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล

## 10. บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. “ธรรมรัฐภาคเมือง : บทบาทภาคีเมือง”, **สารวุฒิสภา**, ฉบับที่ 41 (กันยายน 2541) : 6.
- ชนะศักดิ์ยูวบูรณ์. **การปกครองที่ดี Good Governance**. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2543.
- ทศพล พรหมนารถ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ”. **ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.
- ธีรยุทธ บุญมี. **ธรรมรัฐแห่งชาติยุคทศวรรษที่ห้าของประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สายธาร, 2541.
- นรภัทร เขตต์วัฒน์. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลวังสรรพรส อำเภอลำลูกขัน จังหวัดจันทบุรี”. **ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- พิมพ์ลดา ธีระมนต์ประณีต. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมเห็ด อำเภอบึงบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2552.
- เพิ่มศักดิ์ ทองแดง. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555.
- ภิญโญ สาธร. **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วีไล สมัญญา. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลสามแวง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดบุรีรัมย์”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ.ร.. **คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี Good Governance Rating**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงาน ก.พ.ร., 2552.

สุภาวดี บุญส่ง. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล  
ชะรัด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง”. **ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย :  
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.

## 11. คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช  
วิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่  
ทุกท่านที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ขออนุโมทนาขอบคุณ ดร.ไพรัช พันชมภู และ ดร.สุวัฒน์  
จิตต์จันทร์ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข อันเป็น  
ประโยชน์แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ พระอุดมเกียรติ วิสุทธาจาโร (ทองปั้น) อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตร  
การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ขออนุโมทนาขอบคุณ นายอาทิตย์  
แสงแฉก อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย  
ห้องเรียนจังหวัดร้อยเอ็ด และนายพงษ์พันธ์ วงศ์อำมาตย์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอ  
เมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย จนทำให้  
วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ขออนุโมทนาขอบคุณ นายกองค้การบริหารส่วนตำบล บุคลากร  
พนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และประชาชนทุกท่าน  
ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูลจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้  
อย่างสมบูรณ์ ขออนุโมทนาขอบคุณ รองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก ประธานกรรมการสอบ  
วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อุดม พิริยสิงห์ และรองศาสตราจารย์ศรชัย ท้าวมิตร กรรมการ ที่กรุณา  
ให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตรวจสอบ แก้ไข รูปแบบ และรูปเล่ม เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น  
คุณประโยชน์อันพึงมีแก่การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีในส่วนของการศึกษาค้นคว้า  
นี้แก่บุพการีชน ผู้มีพระคุณทั้งมวล อุปัชฌาย์ ครู-อาจารย์ผู้เคยอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยทั้งในอดีตและปัจจุบัน  
ขอท่านทั้งหลายจงมีความสุข ความเจริญยิ่งในคุณงามความดีด้วยเทอญ